

مدیر مرخص

الهامی صفا

اداره خانه

ایستانبول . جفال اوغلنده دائره اجتهاد

Adresse: Idjti had Constantinople

نومرو ۶۴ — ۲ مایس ۱۳۲۹

اجتیهاد

آبونه

سنه لك آلتی آیلق

تورکیا ایچین ۴۰ غروش ۲۵ غروش

ممالك اجنبیه ایچین ۱۰ فرانق ۶ فرانق

نسخه سی ۵۰ یارمیه

دوردنجی سنه

حریت فکریه یه خادم ، پنچشنبه کونلری چیقار ، اقتصادی ، اجتماعی ، ادبی مجموعه

جوابلری ویردکدن سوکرا ألفیامیزی دکیشدیرمک لازم اولدیغنی ادعا ایدنلرک فکرینه اشتراک ایتدیکی سوله مش ایدم .

« ألفیامیزی دکیشدیرمه دن اصلاح » ایتک ایسته ینلرک او مقاله یی کندی فکر و مسلک لرینه قارشى بر اعتراض کی تلقی ایتلری ایچون هیچ بر سبب یوقدر . مقالهم « ألفیای اصلاح ایدره ک قولایلاشدیرمق قابل دکلیدر ؟ » سؤاله تصدیق ایله جواب ویریور ، اونک ایچون - اساس اعتباری ایله - « اصلاح طرفدارانی » ایدیور دیمکدر . اصلاحک نه صورتله یاپیلماسی لازم کله چکی مسأله سی - بجه - بو « اساس مسأله سی » نك حلتدن - « تبدیل » ک ممکن ولزم اولوب اولادیغنك تعیینندن - سوکرا تدقیق ایدیلک اقتضا ایدن مسأله لر دندر . مقالهم ، بو مسأله لری تدقیق ایچون دکل ، یالکز « اساس مسأله سی » فی حل ایچون یازیلشدر ؛ اوراده ، « ألفیامیزده کی نقصان وزورلقلرک پک چوغنك قولایلقله ازاله » اولونه بیله چکینی کوسترمک ایچون ویریش اولان ایضاحات بیله - مقاله نك دقتله مطالعه سندن آکلاشیله جنی وجهله - بو اساس مسأله سنی حل مقصدینه معطوفدر . او ایضاحاتدن ، اونلرک خارجنده تصور اولونه بیله چک هرتورلو « اصلاح و اعام » چاره لرینک قطعی بر صورتده علیهنده بولوندیغنی استدلال ایتک طوغری دکلدر .

بن اوتهدن بری ، ألفیا مسأله سنده : « کسیدیرمه بریول آرامق ، رادیقالم حرکت ایتک ایسته مک . کوچوک کی کورون تسهیل و اصلاح چاره لرینی اعمال ایدره ک بویوک و قطعی بر انقلابه ربط أمید ایتک » .. تمایللرینک علیهنده ایدم . سوک زمانلرده بوتما یلرک قولنه ندیکینی ، « تبدیل حروف » طرفدارلرینک چوغالیدیغنی کوردیکم ایچون بو خصوصده کی مطالعه لریمی یازمغه لزوم حس ایتدم .

پک چوق ایشلرده کسیدیرمه حرکت ایتک - رادیقالم ایش کورمک - طرفدارم . فقط ألفیا مسأله سنده کسیدیرمه لکک - رادیقالمک - هم غیر ممکن وهمده غیر موافق اولدیغنه قائم . کوکی بسیط اولان ، کوکندن قوپاریلماسته امکان بولونان شیلرده رادیقالمق آیدر ؛ فقط کوکلری چوق درین و کرفت اولان ، کوکندن قوپاریلماسته امکان بولونمایان خصوصلرده رادیقالمق عقامته محکومدر . .

ألفیا مسأله سی . بو سوک طاقم مسأله لر دندر . او بسیط کوکلی و بسیط کووده لی آغاجلره دکل . بوتون دالارندن کوک صالان - دالری طوپراغه بر چوق کوکلره باغلی طوران ، کوکلری طوپراق آتنده غایت قاریشقی و کرفت بر قفس تشکیل ایدن - آغاجلره بکزره . بویه آغاجلر ایله اونلری بیتشدیرن طوپراق آراسنده نه قدر صبق بر ارتباط و ماسبت وارسه ، بر ملتک ألفیاسی ایله روحی آراسنده ده - او یله صبق بر ارتباط و ماسبت واردر . بر ملتک روحی ، هر شیدن زیاده لسانی

و ادبیاتی در ؛ ابتدائیک درجه سنی کچیرمش ملتدره . اسان و ادبیاتک محافظ و ناشرلری کتابلر و یازیلدره . ألفیا ایسه بو کتاب و یازیلرک مواد مشکلسیدر . اونده وقوعه کله بیله چک ، کتیر یله بیله چک تحوللر - نه قدر سرعتی اولورسه اولسون - دائماً « تدریجی » در . اونده قطعی انقلاب ممکن دکلدر .

ألفیا و یازی مسأله سنده - دهها زیاده وقت غائب ایتمه مک ایچون - بوکا قانع اولما ، و سرعت و سهولت چاره لرینی اوکا کوره آرمالی یز .

ألفیاضری یاقینده دکیشدیرمه بیله چکیمز کیرالیق بر خانه ، و پاخود بیقه رق یکیسینی یاپه بیله چکمز بر بنا کی تلقی ایتمکدن واز کچمه لی یز ..

ذاتاً بزم الک بویوک قصورلریزدن بریسی : کوچوک ایشلره اهمیت ویرمیه رک هپ بویوک پروژه لرله اوغراشمق . اوافق تفک ، فقط حقیق و عملی اصلاحاتی اعمال ایدره ک بویوک فقط اکثریا ظاهری و محال انقلابلره انتظار ایتکدر .

اونو عامالی یزک : انسانی منزل مقصودینه الک بویوک سرعتله ایصال ایدن یوللر ، الک کسیدیرمه اولان یوللر دکلدر ؛ او یله کسیدیرمه یوللر واردرک ، - مانعلری و حائللری سببیه - انسانه طولاشیق یوللرک بر قاچ - حتی بعضاً بر چوق - قاتی وقت غائب ایتدیرر ؛ او یله طاغیر واردرک - صارپلقلری سببیه - انسان اونلرک تپه لرینه آنجق اگری بوکری بر یولی تعقیب ایدره ک چیه بیلیر ...

بر باتاقانی بر دره یی ، بر صو بیریکینتیسینی بر آدیمده - بر جمله ده - آتلامق ایسته ینلر چوق وقت اونلرک کناننده طورمغه مجبور اولورلر ؛ وایر یله مک ایچون اونلری طولاشیق - اونلرک اوزرنده کی طاشلاردن طولاشه طولاشه آتلامق - زحمتندن قاجیمایانلرک کندیلرندن چوق دهها ایلری به کچمش اولدقلرینی کورورلر ..

بونی نظر دقتدن دور طوعامالی . اونک ایچون ألفیا مسأله سنده هر شیدن زیاده - حقیق معناسی ایله - « عملی » اولمغه چالیشمالی یز .

ساطع

- ۲۲ نisan ۲۲۹

اتحاد اسلام

اعلی باش حانبه افندی ایله یالکز تونس دکل ، بتون عالم اسلام افتخار ایدر . جلال نوری بکک « اتحاد اسلام » نه بویوک دینداشمزک یازدیغنی شو مقاله تقدیریه یی اوقویکمز . تقدیرمیزده نه قدر حقیق اولدیغیزی آکلایه جق سکز . [

أوروپا ، مستعمراتده کی ایلر یله سنده ، ممالک اسلامیه ده ، یکی بر حادثه اجتماعیه مواجهه سنده بولندی و بونی

ملتلتل تشکيل ايتدکرنده بو اخوت اسلاميه، يالکر، آرده لرنده سونوک بر ميلک اثری اولمق اوزره قاله جق و بونک حيات عمليه ده هيچ بر تأثیری اوله ميه جقدر. بومد عيلر، کدک، علاوة ديورلرکه، خلافکير اجانب اولان بو «اتحاديون» بونی اوقدر ابي آکيورلرکه، بو رابطه نک چوزولمسی احتمالاتنه قارشى بر عکس العمل توليدينه چالشيورلر يعنى پان اسلاميزمى ايجاد ايديورلر. بولسانى قوللانايلر مقايسه ايتدکلى بوايکي دينک تکاملات مقدمه سنده کى اساسلرده اهميتلى فرقلر اولديغنى نظردن دور طوتيورلر. انجيل منحصر آ بر اخلاقيات کتاييدر. قرآن ايسه عيني زمانده بر رهبر وجدان، بر قانون مدنى و سياسى واجتعايدر.

شيوعى ايله ديانت عيسويه ملل مختلفه نک قواعد اخلاقيه سنى توحيد ايتدى فقط داخل اولديغى مملکتلرک نظامات خصوصيه سنى اصلا دکشديره مدی. بالآخره بونظامات آنجق جمعيات مختلفه نک تکاملات خصوصيه سى واحتياجى نقطه نظردن تبدل ايتدى.

حضرت محمدک تدوين ايتديکي ديانتده کى اصول ايسه بوندن بتون بتون بشقه در. اسلاميت عيني زمانده بر اخلاق عاليه تعليم وکدينه تابع اولانلرک مناسبات مدنيه واجتماعيه لرینی تنظيم ايدر. بوديانت هريرده عيني شکلده بر محيط اجتماعى خلق ايدن بر «کل واحد» در. بوندن بويله، جمعيت اسلاميه، هر مملکت و قطعه ده بويله جه، قرآن وسنت طرفدن چيزيلن خطوط دائره سنده ايلريله جکدر. احتياجات محليه نک اختلافيله الى نهايه تنوع ايدن تفرعاتدن صرف نظر اساسات اصلا تبدل ايتمز و جمعيت حالنده ياشايان مسلمانلر بولندجقه دوام ايدر. بوعتبار ايله ديانت موسويه بزه شايان نظر بر مثال اراه ايتمکده در.

يهوديلر، اروپا ملتلى ايله بر صورت قطعيه ده قارشيديلر؛ عدللى ده پک آزدرد؛ برچوق مظلومه دکرفتار اولديلر. بونلردن صرف نظر، يهوديلرک تابع

«پان اسلاميزم» ديه توسيم ايتدى. بو اسمدن، يکى ومجادله کار بر تشبث اکلاشلمقده وپان اسلاميزمک صنعى بر شى اولديغى استدلال اولونمقده در. حالبوکه بو طرز تلقى نفس الامر به بتون بتون مغايردر. اوروپاليلر، کره زمين اوزرنده ساکن بتون مسلمانلرى توحيد ايدن حس عظيم تعاون واتحادى «پان اسلاميزم» شکلنده تفسير ايتمکله تدقيقات وتفحصاتى مناسبتسر ويا ککش بر جهته توجيه ايتديلر.

اخوت اسلاميه اوروپاده زعم اولنديغى کي، على العاده، فرق سياسيه طرفدن اجنبى حلونه قارشى بر عکس العمل اولمق اوزره اويدورلمش بر دستور دکلدر. خير! اخوت اسلاميه، شريعت احمديه نک مخصوصاتندن اولان بر طرز تلقيدر. اتحاد، اسلاميت قدر اسکي وآنک قدر زنده در. (انما المؤمنون اخوة). (والف بين قلوبهم لواتفقت ما فى الارض جميعاً ما الفت بين قلوبهم ولكن الله الف بينهم). بوآيات کریمه ودها بر چوقلرى و بر طاقم احاديث نبويه بوش دستورلر دکلدر. بونلر ديانت اسلاميه نک روح و طبيعتى کوزلجه تمثيل ايدرلر. فى الحقيقه قرآن يالکر تعاون واتحاد، بين الاسلام محبت و اخوت امر ايتمکله اکتفا ايتيور. فرقان ميين يالکر بر اخلاق عاليه کتابى دکلدر. بو، عيني زمانده، بر حقوق مدنيه دستوريدرکه اسلام حيات اجتماعيه سنک ايچنده جريان ايده جکي چرچيوه يي تشکيل ايدر.

اروپاده، بعضيلرى، بو اتحاد و تعاونى انکار ايده. مدکلرندن آنک اقوام اسلاميه نک بولنديغى قدمه تکاملک مقتضياتندن اولديغى ادعا ايدرلر وديرلرکه مسلمانلر هنوز قطعى بر فکر مليته ماک دکلدرلر. بونلرک شمديکي وضعيتى قرون متوسطه ده کى ملل نصرانيه نک حالرينه بکزر. معلوم اولديغى اوزره، بونلر اووقتلر هرشيدن اول ديانت عيسويه م مربوط ايديلر. اوزمان، بر سياح، هريرده، کندى يوردنده ايدى. بر تکامل ضرورى نتيجه سى اوله رق مسلمانلرده بر بردن آيرى و قطعى

بولندقلری قوانین اجنبیه ایله برابر ، قوانین موسویه ده
الآن معمول بهدر .

منشأی دیانت اولان قانونلری بر طرفه براقلم
واساسی منحصر آ قواعد مدنیه اولان فرانسه کی برملتک
مدونات حقوقیه سنه ماقلم . نه کوره جکز ؟ بو عظمتلی
مبنای حقوقینک تملنی و دیرکلینی تشکیل ایدن قواعد
کلیه نک رومالیلردن حتی جرمنلردن توارث ایتدیکی
تظاهر ایدر . شوراسی بارزددرکه بر جمعیتک تشکله بادی
اولان قوانین اصلیه اوجمیت ایله برابر دوام ایدر و او پایدار
اولدجه باقی قالیر . مسلمانلره کلنجه : هر نه زمان که بر
مسلمان جمعی دنیاده قاله جقدر ، او کندی حقوق
موضوعه بی اساساتی قرآنک وضع و تدوین ایتدیکی
قواعد کلیه دن استنباط ایده جکدر . تکرار او یانوب
مدنیت جدیدی اقباس و کلیات قوانینی اصلاح ایدن
مسلمان مملکتلری بزه ، ذاتاً ، بومنظره بی ارأه ایتیمور-
لرمی ؟ ترک ، مصر و حتی تونس حقوق موضوعه سی
متون عقیقه نک احیاسندن بشقه برشیء دکلدرد . بناءً علیه
محق بر صورتده دیه بیلرزه که مسلمانلر اجتماعی و مدنی
نقطه نظر دن هر یرده بر برینه بکزه یان محیطلر ترکیب
ایدرلر . ایشه بین المسلمین جاری اولان اخوت فعلیه
و هر زمان موجود اولان و بوندن بویه ده دوام ایده جک
اولان حقیقی اتحادک سبب وجود و قیامی واک طوغری
شرح و تفصیلی بودر . بونک ایچوندرکه شمالی آفریقا
مسلمانلردن بری هندستانه کیده جک اولورسه اوراده
عقیده سنه اشتراک ایدن آدملره مجتمعا عبادت ایتمک
ایچون یالکز جامعلر دکل ، کندی صمیمی اعتیاداته ،
افکار اجتماعیه سنه ، اجدادندن مدور ، مادرزاد و غیر
قابل تعریف خاصیتلری ده بوله بیلیر . اوراده ، قوانین
ملکک قاریشقلقلردن و کوچلکلرندن قطع نظر ، کندی نه
اویغون کلن بر جماعت ایچنده اولنه بیلر ، زوجه سنی
تطبیق ایدر ، میراثه قونار ، اولادی اوزرنده کی حق
وصایتی استعمال صلاحیتنی حائز اولور ، هبه کی

تصرفاتده بولنور ، الی آخره ، خلاصه کندی حیات
خصوصیه سی ایچنده قیپردانه بیلیر . بو آدم ، اورالرده ،
هپ کندی یوردنده ، کندی قرداشلری ، خویشانی
آره سننده در . بو اخوت بر چوق عصرلرک محصله سی
اولوب آنی مسلمانلری توحید ایدن قانون ، تایوم تدویننده
تأیید ایتمشدر . بو اخوت غیرقابل اندراسدر چونکه
مسلمانلق مسلمانلر ایچون ابدیدر . ایشه بوملیت حسنک
اصلا تبدیل و تغیره موفق اولیه جنی بر حسدر .

اسکیدن بری ، اساساً ، کره زمین اوزرنده ساکن
مسلمانلر مختلف قومیتلر تشکیل ایدیلرلردی . بواقوامی
چوق و قتلر بر برینه خصم امرا اداره ایتکده ایدیلر .
اسکیدن بری آفریقاده فاسیلیر ، جزائر لیلر ،
تونسلیر ، مصر لیلر ؛ اوروپا و آسیاده ترکلر ، عربلر ،
هندلیر ، چینلیر بر برندن آیری ملتلر بولونمق حیثیله
کندیلرینه خاص اولان تکامله و الحاقات تاریخیه اتباعاً
یا شیورلردی . بو حال ، بوملتلرک مسلمان اولق اعتباریه
او عظیم حس تعاون و اتحادلرینه مانع اولدی می ؟ بو حس
اتحاددرکه آنلری ، هر شیئک فوقنده ، کائناتده امثالی
اولیان معظم بر قونفده ده راسیون اوله رق طولیلور . اسلام
ملتلرینک پک اوزون سورن او یقولرندن او یانمه لرینه
و مخمورلقلرینی اوزرلردن سیلکملرینه تصادف ایدن
بو کونده بتون مسلمانلر ، بر برلرینی استجوابی الک برنجی
وظیفه اتخاذ ایتمشلردر . بونلر ، اتخاذ اولنه جق خط
حرکت و یکی فعالیتلری حقنده بر برلریله طانیشیورلر .

بومسلمانلر ممالک اسلامی ده ترقی یی ترویج ، خرافاتی
احما ، تنظیمات و اصلاحاتی ترغیب ایدن علمانک سوزلرینه
عطف سمع اعتبار ایدرلر . مصر علماسندن مرحوم
شیخ عبدونک تلقینات و تعلیماتک بتون دنیاده نه قدر
بنوک براهیت آلدینی معلومدر . غایت کوزل بر آلت
تعارف اولان عربجه سایه سنده ، هر یرده ، مسلمان ارباب
دانشی ، ایسته ر هندده ، آفریقاده اولسون ، ممالک

سلامیه نك هریرنده، هر نه كتاب، رساله، غزته باصیلیرسه
جمله سنه واقف اولیورلر .

اليوم مسلمانلری علاقه دارايدن بتون مسائل مختلفه يي
تدقيق ضمننده تام و مكمل بر كتاب نشری صورتنده
بر تشبث مبرورده بولنان جلال نوری اسلام تیقظ و انتباهنه
عظیم بر ویرکو ایله کلیور . اثر ، فکر مزجه ، بوماده یه
دائر اولان مؤلفاتك برنجیسیدر . وین الملل تحدت ایدن
اختلافاته دائر بر طاقم معلومات غایت قطعی و آهنگدار
بر اسلوب ایله بو کتابده جمع ایدلمشدر . ملل اسلامیه نك
احتیاجاتی ، تکامله اولان میللری ، اوروپالیرایله وقوع
بولان تماس نتیجه سی اجرایی لاید اولان تبدلات
و تجدیدات هرايکی نقطه نظر دن مؤلف طرفدن دوشو -
نش و تهقیق تعلیم و تربیه ، اوروپا اصوللرینك تطبیق ،
اجتهاد ، مستعمرات اصوللری و امپریالیزم کبی قضیه لر
تدقیق ایدلمشدر . غایت مفید معلوماته ، وقوفه استناداً قلمه
آلمش اولان بو کتاب تام و قتنده کلیور . بونك عریجیه سی
نشر اولنورسه مؤلفنه - آچیقجه - بیوك بر موفقیت
احراز ایده جکئی سونیکده تردد ایتیه یز و شوکا قانعزکه
بوجلد کسب معارفه و مادی و فکری تعالی یه ساعی اولان
مسلمان قرداشلر مزه پك بیوك بر خدمت ایده جکدر .

علی باسه هابه

شهر

مرثیه بهار

مرحوم علی نصرته

قاردم ، قاردم ، بهار اولدی . .
صانکه باغچه ک : چیچکلی برتابوت !
نرده سک شیمدی ؟ . . . پك آجیقلی سکوت . .
بوسکوتکله کوکلز صولدی . .

آغلایور روحز تسلی سز ؛
کزیورز سنك خیالکله . .
کوزمز ، قلمزله رسمکده . .
بار ماتله چیقمیور سسمز . .

هرقوشك صوك ترانه ألی
روزن ساکتکده یر بولق
حس وشوقیله برزمان قاهره
اک نهایت اوچار . . . زوالی پری !

آریور هرطرف سنك سسکی . .
آریور هرچیچك سنك قوقوکی . .
بکهرز آقشام اوستی هب یولکی . .
— نصرتم . وار اولوبده کلسه یدی !

دیرسه آنهم . . بوسوزده برطوفان
مندمچ ، صانکه : بز جوشار ، جوشارز . .
سنی بولق ایچون هاب قوشارز !
دوشرز ، صوکره : بی مجال فغان . .

آه . دنیا ، نه بی وفا ، بی سود !
یزی سندن آیردی ایرکندن . .
طاطلی بردور امید ایدرکن ، سن :
اولدی ، ایواه ، امللرک نابود . .

سنه لر ، ای سراب اولان سنه لر !
اوی احیا ایدرسه کز ، نه اولور ؟
آجیلیر قارشیمزده برره نور :
یزی مسعود و منشرح آیلر . .

بوغنی . محالدر : بیلیم :
سنه لر ، قیدسز کجوب کیدیور . .
دردلر درده انضمام ایدیور . .
باشامق - بنجه - توله دنده ألیم . .

بیلمیورم . بوتلخی قدره
فکر و قلم نصل تحمل ایدر !
قاردم ، بنده ، برزبون قدر :
بنده دالدم برعمر دربرده . . .

یوقدر آرتق حایه نظرک . .
غائب ایتدم کوزل دوداقلریکی . .
صورمایور کیمسه سنسز آغلایانی :
یاشاسه یدک ، بو حاله آغلاردک . . .

۳۲۹ : مارت : ۲۳

قاردمشك

عثمانه فخری